

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/270/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115207325
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3115207325.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň Mgr. Stanislavy Kollárovej a JUDr. Ivety Anderlovej v spore žalobcu L. X. U., a.s., so sídlom Z., V. XX, N.: XX XXX XXX, proti žalovanému G. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, B. J., o zaplatenie XXXX,XX eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 25. júna 2018, č. k. 12C/52/2015-52 takto

rozhodol:

Konanie o zaplatenie 4608,85 eur s príslušenstvom **z a s t a v u j e .**

Žiadnej zo strán **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zastavil konanie v časti prevyšujúcej istinu 4.315,69 eur, úrok vo výške 248,47 eur, úroky z omeškania vo výške 4,01 eur, 15,90% ročného úroku z: istiny 4.608,85 eur od 22.03.2015 do 26.02.2016, istiny 4.578,59 eur od 27.02.2016 do 29.03.2016, istiny 4.516,60 eur od 30.03.2016 do 22.04.2016, istiny 4.473,43 eur od 23.04.2016 do 03.05.2016, istiny 4.449,08 eur od 04.05.2016 do 24.05.2016, istiny 4.362 eur od 25.05.2016 do 08.09.2016, istiny 4.315,69 eur od 09.09.2016 do zaplatenia, 5% ročného úroku z omeškania z: istiny 4.608,85 eur od 22.03.2015 do 26.02.2016, istiny 4.578,59 eur od 27.02.2016 do 29.03.2016, istiny 4.516,60 eur od 30.03.2016 do 22.04.2016, istiny 4.473,43 eur od 23.04.2016 do 03.05.2016, istiny 4.449,08 eur od 04.05.2016 do 24.05.2016, istiny 4.362 eur od 25.05.2016 do 08.09.2016, istiny 4.315,69 eur od 09.09.2016 do zaplatenia, 5% ročného úroku z omeškania z úrokov vo výške 248,47 eur od 22.03.2015 do zaplatenia, poplatkov z poistenia vo výške 5,22 eur. Výrokom II. rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 4.315,69 eur, úroky vo výške 248,47 eur, úroky z omeškania vo výške 4,01 eur, 5% ročný úrok z omeškania z istiny 4.608,85 eur od 22.03.2015 do 26.02.2016, istiny 4.578,59 eur od 27.02.2016 do 29.03.2016, istiny 4.516,60 eur od 30.03.2016 do 22.04.2016, istiny 4.473,43 eur od 23.04.2016 do 03.05.2016, istiny 4.449,08 eur od 04.05.2016 do 24.05.2016, istiny 4.362,- eur od 25.05.2016 do 08.09.2016, istiny 4.315,69 eur od 09.09.2016 do zaplatenia, poplatok z poistenia 5,22 eur všetko v mesačných splátkach po 20,- eur, splatných vždy do konca príslušného mesiaca, počínajúcim mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku až do vyrovnaní, pod hrozbou straty výhody splátok. Výrokom II. (správne má byť III.) vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Výrokom III. (správne má byť IV.) rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % v lehote 90 dní od právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka tamjšieho súdu, ktorým bude po právoplatnosti tohto rozsudku určená výška náhrady trov konania. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou, doručenou súdu dňa 09.04.2015, domáhal od žalovaného zaplatenia istiny 4.608,85 eur, nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 5,22 eur, úroku z neuhradených splátok do zosplatenia vo výške 248,47 eur, úrokov z omeškania z neuhradených splátok do zosplatenia vo výške 4,01 eur, 15% ročného úroku z istiny 4.608,85 eur od 22.03.2015 do zaplatenia, 5% ročného úrokov z omeškania z istiny 4.608,85 eur a nezaplatených úrokov vo výške 248,47 eur od 22.03.2015 do zaplatenia. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalobca dňa 25.03.2014 uzatvoril so žalovaným Úverovú zmluvu č. XXXXXX,

na základe ktorej mu poskytol peňažné prostriedky - spotrebný bezúčelový úver vo výške 4.900,- eur. Žalovaný sa zaviazal úver vrátiť v 72 mesačných splátkach po 106,73 eur s uvedenou fixnou úrokovou sadzbou 15,90% ročne, s RPMN (t.j. ročnou percentuálnou mierou nákladov) vo výške 19,77% a s priemernou RPMN vo výške 18,87%, s poplatkom za poistenie 2,61 eur mesačne s tým, že splatnosť poslednej splátky bola dňa 25.03.2020. Žalovaný prestal riadne a včas splácať dohodnuté splátky napriek výzve zo dňa 30.12.2014, preto žalobca listom zo dňa 27.02.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť tohto úveru a zároveň vyzval žalovaného na úhradu jeho úverovej pohľadávky do 21.03.2015. Právne vec posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1, § 517 ods. 2, § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka; § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 1 až 3 Obchodného zákonníka. Uviedol, že v danej veci nie je medzi stranami sporu sporné, že ide o spotrebiteľský vzťah vzhľadom na charakter strán sporu. Aj keď ide v danej veci o úverovú zmluvu podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, vzťahujú sa ňu ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa ako aj ďalšie ustanovenia Občianskeho zákonníka a zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako lex specialis, ktorý má podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (bez prechodných ustanovení) prednosť pred ustanovenia Obchodného zákonníka ako všeobecného zákona. Súd v prejednávanej veci vykonal súdnu kontrolu predmetnej úverovej zmluvy podľa zák. č. 129/2010 Z.z. a zistil, že obsahuje predpísané zákonné náležitosti, správne uvedené RPMN pre daný úver. K platnému zosplateniu úveru došlo po bezúspešnej výzve žalovanému na úhradu dlhu listom zo dňa 30.12.2014. Platným zosplatením úveru veriteľom vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť celý dlh naraz ako dôsledok porušenia jeho povinnosti úver splácať riadne a včas v dohodnutých mesačných splátkach. Podľa úverovej zmluvy a zmenenej žaloby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu nesporenej istiny, vyčíslených úrokov, úrokov z omeškania a poplatku za poistenie do zosplatenia úveru a zákonného úroku z omeškania z istiny. Napriek tomu, že predmetná zmluva je absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka, vzhľadom na charakter účastníkov zmluvy v postavení dodávateľa a spotrebiteľa, ako aj vzhľadom na tzv. formulárový typ zmluvy, keď spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, je potrebné na tento právny vzťah aplikovať § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa. Ustanovenie § 52 ods. 2 a § 54 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzatvorenia zmluvy, prikazujú aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka na práva a povinnosti spotrebiteľa, pokiaľ sú pre spotrebiteľa priaznivejšie ako príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka. Uvedené znamená, že Obchodný zákonník možno v prípade spotrebiteľskej zmluvy aplikovať iba tam, kde nenarazí na obmedzenia vyplývajúce z Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o právnu úpravu konečnej splatnosti riadnych úrokov úprava bola obsiahnutá v dvoch právnych predpisoch, a to v ust. § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. Kým Obchodný zákonník v čase uzatvorenia zmluvy konečnú splatnosť riadnych úrokov výslovne neupravuje (výklad ju stanovuje do dňa splatenia úveru), Občiansky zákonník takúto splatnosť neumožňuje, ale iba do doby splatnosti pôžičky. Úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku je teda v tomto smere pre spotrebiteľa výhodnejšia. Tejtó výhodnejšej úpravy sa spotrebiteľ vzdať nemohol. Vychádzajúc však z právnej úpravy ochrany spotrebiteľa, platnej v čase uzavretia zmluvy, na základe § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, bolo potrebné na spotrebiteľskú zmluvu aplikovať § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže táto úprava bola pre spotrebiteľa výhodnejšia. Z tohto dôvodu súd zamietol žalobu v časti úroku z istiny po zosplatení úveru. Vzhľadom na súdnu prax zakazujúcu anatocizmus (t.j. požadovanie úrokov z omeškania z riadnych úrokov) z dôvodu, že riadne úroky sú podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky a ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka priznáva nárok na úroky z omeškania iba z plnenia z hlavného peňažného záväzku, súd nepriznal žalobcovi úroky z omeškania z vyčísleného riadneho úroku vo výške 248,47 € a v tejto časti žalobu zamietol ako nedôvodnú. Podľa § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP (Civilného sporového poriadku) súd priznal úspešnému žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu jeho úspechu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdneho úradníkom po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žalobca mal za to, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatení. Poukázal na ust. § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka i komentár IURA Edition. Pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania. Úprava úroku z omeškania, ako aj úroku z úveru je podporná, a preto je rozhodujúce, ako sa strany dohodli v zmluve. Tvrdenie, že po zosplatení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá podľa žalobcu oporu v právnych predpisoch. Žalobca poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.01.2017. Obsahom záväzku dlžníka z úveru je nielen vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky - úver, ale aj úroky.

Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. V zmysle § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok, alebo jednej splátky po dobu dlhšie ako 3 mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. Ďalej poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Co/23/2017-92 zo dňa 29.11.2017, rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/193/2017-88 zo dňa 07.12.2017 ak aj na ďalšie rozhodnutia súdov. Úrok z úveru je v podstate cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má dlžník zásadne povinnosť platiť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t. j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany zmluvy o úvere nedohodli niečo iné. Rozhodovacia prax a aj právna literatúra je jednotná v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky alebo úveru predstavujú odmenu za používanie požičanej istiny. Pokiaľ sú dohodnuté úroky odmenou za používanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od dohodnutého úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keby neboli zmluvne dohodnuté tak, ako vyplýva z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Využitie práva veriteľa na zosplatenie mení len splatnosť úveru, t. j. peňazí, nie ich cenu vyjadrenú v úroku a nemôže samo o sebe veriteľovi privodiť zhoršenie jeho práv. Zmluvné úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, predstavujú cenu úveru a dlžník je povinný ich platiť od okamihu reálneho poskytnutia peňazí až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Na rozdiel od toho úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie so splatením istiny a veriteľ ich môže požadovať i keď neboli dojednané. Pri tom platí, že môžu existovať popri sebe. Poukázal tiež na návrh zákona č. 106/2014 Z. z., ktorým sa v roku 2013 mal meniť a dopĺňať Občiansky zákonník, pričom sa ním navrhovalo doplnenie ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, kde sa mala pripojiť veta, že úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565. Takáto navrhovaná úprava však nebola prijatá a preto uvedený zákon č. 106/2014 Z. z. a ani iná zákonná novelizácia alebo iné obdobné ustanovenie odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatení dlhu neobsahujú. Na ďalšiu podporu poukázal aj na argumentáciu vyplývajúcu z rozhodnutí ďalších súdov SR. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a vyhovel žalobe žalobcu a zaviazal žalovaného na úhradu dlžnej sumy do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň si uplatnil trovy konania.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Žalobca podaním zo dňa 13.12.2018, doručeným súdu prvej inštancie dňa 17.12.2018 oznámil, že na majetok žalovaného bol vyhlásený konkurz a konanie by malo byť v súlade s ustanovením § 167e zákona č. 7/2005 Z. z. zastavené.

5. Po predložení veci súdom prvej inštancie odvolaciemu súdu (08.10.2018) na konanie a rozhodnutie o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 25. júna 2018, č. k. 12C/52/2015-52, odvolací súd z verejne dostupných údajov Obchodného vestníka č. OV 238/2018 s dňom vydania 11.12.2018, pod č. K094199 zistil, že uznesením Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 40OdK/478/2018 zo dňa 04.12.2018 došlo k vyhláseniu konkurzu na majetok dlžníka G. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, B. J., ktorý v danej veci vystupuje v procesnom postavení žalovaného, do funkcie správca bola ustanovená JUDr. Ing. R. P., so sídlom L., B. XXXX/X.

6. Podľa § 167e ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 7/2005 Z. z.“), ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b).

7. Odvolací súd vo vzťahu k procesnému inštitútu zbavenia sa dlhov dlžníka (oddĺženie) vo všeobecnosti uvádza, že ide o procesný nástroj určený výlučne pre dlžníka, ktorým možno za podmienok ustanovených v zákone č. 7/2005 Z. z. dosiahnuť nevymáhateľnosť rozhodujúcej množiny pohľadávok v rozsahu, v ktorom tieto nie sú kryté hodnotou majetku dlžníka, pričom v predmetnom konaní sa nerozlišuje medzi fyzickou osobou - podnikateľom a nepodnikateľom. Oddĺžiť sa možno dvoma spôsobmi, a to konkurzom (podľa štvrtej časti zákona č. 7/2005 Z. z.) alebo splátkovým kalendárom. Voľba formy oddĺženia je výlučne na dlžníkovi, tento nepodáva všeobecný návrh na oddĺženie, kde by vhodnú formu určil súd, prípadne správca, ale voľbu spôsobu oddĺženia vykoná dlžník podaním

príslušného návrhu. Súčasne krajský súd k procesnoprávnym účinkom vyhlásenia konkurzu zvyrazňuje, že na rozdiel od likvidačného konkurzu súdne konania, v ktorých sa vymáhajú pohľadávky, ktoré sa uspokojujú v oddlžovacom konkurze (§ 166a zákona č. 7/2005 Z. z.) a pohľadávky, ktoré sú v tomto konkurze vylúčené z uspokojenia a sú nevymáhateľné (§ 166b zákona č. 7/2005 Z. z.) sa neprerušujú, ale súd je povinný tieto konania bez zbytočného odkladu zastaviť (§ 167e zákona č. 7/2005 Z. z.).

8. Vzhľadom na to, že zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku na majetok žalovaného sa začal konkurz, ako aj na skutočnosť, že žalobca si v tomto konaní uplatňuje pohľadávku, t. j. pohľadávka žalobcu, ktorá vznikla pred rozhodujúcim dňom na základe zmluvy úverovej zmluvy č. XXXXXX zo dňa 25.03.2014 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze na majetok žalovaného a zároveň nejde o tzv. nedotknutú pohľadávku podľa § 166c zákona č. 7/2005 Z. z., boli naplnené predpoklady, na základe ktorých odvolací súd z úradnej povinnosti prebiehajúce konanie o zaplatenie 4608,85 eur s príslušenstvom s poukazom na § 167e ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. zastavil.

9. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, vo väzbe na čl. 4 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Primárne odvolací súd uvádza, že v prípade, ak bol na majetok žalovaného vyhlásený konkurz, nemožno pričítať zavinenie za zastavenie konania žiadnej zo strán sporu, nakoľko zavinenie je treba posudzovať výlučne z procesného hľadiska (t. j. podľa procesného výsledku), nie podľa hmotného práva, pretože by potom išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej. V danej sporovej veci sa totiž jedná o okolnosť, ktorá nastala bez toho, že by niektorá zo strán konania vyvinula procesnú aktivitu v civilnom sporovom konaní, ktorá by viedla k zastaveniu konania, čo malo za následok nepoužiteľnosť § 256 CSP. Odvolací súd preto v zmysle čl. 4 ods. 1 CSP pristúpil k aplikácii § 255 ods. 2 CSP na danú právnu vec, pretože mal za to, že daná právna úprava je obsahom aj účelom najbližšie tejto právnej veci.

10. Toto rozhodnutie bolo senátom krajského súdu prijaté jednomyselne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).